

Protokoll fra første møte i Faggruppen for Forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden i VKM, torsdag 24 juni 2004, kl. 10.00-14.00

Deltakere

Fra Faggruppen for Forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden:
Janneche Utne Skåre (møteleder), Jan Alexander, Tore Aune, Kari Grave
Kåre Julshamn, Helle Knutsen, Helle Margrete Meltzer, Ole Bent Samuelson

Forfall: Marc Berntssen

Fra sekretariatet til VKM:
Marie Louise Wiborg (Ref.) og Tor Øystein Fotland

Fra Mattilsynet
Are Sletta (agendapunkt 6/04/A)

1/04 Velkommen

Leder for faggruppen, Janneche Utne Skåre, ønsket velkommen til det første møtet i Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden.

Faggruppeleder foreslo å lage en kortform av navnet på gruppen. Det viste seg vanskelig å finne et egnet kortnavn som beskriver faggruppens ansvarområde. Gruppen ble enig om at FTM kan brukes som forkortelse for Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden. F står for forurensninger, T for toksiner og M for medisinrester.

2/04 Presentasjonsrunde

Faggruppemedlemmene presenterte seg og sine forventninger til arbeidet i Vitenskapskomiteen og i sekretariatet.

Faggruppemedlemmene ser det som positivt at risikovurderingene skilles ut fra resten av matforvaltningen og på den måten blir mer synlig. Flere av medlemmene håper også at gruppen av og til vil få tid til å løfte blikket og vurdere enkeltsakene i en større sammenheng. Medlemmene ser for seg at flere av sakene gruppen skal behandle kan ha tverrfaglige og sammensatte problemstillinger.

3/04 Mandat, vedtekter og roller

Møteleder gjennomgikk mandatet for VKM. Hovedformålet i VKM er å sikre uavhengige vitenskapelige risikovurderinger for Mattilsynet. VKM kan også ta opp relevante saker på eget initiativ. Dette forutsetter at Mattilsynet og konstitusjonelt ansvarlig departement orienteres. **Medlemmene i Vitenskapskomiteen representerer seg selv og ikke sin arbeidsgiver når de utfører arbeid i VKM.**

Alle medlemmer i VKM er pliktige til å informere faggruppeleder og/eller leder av vitenskapskomiteen i saker de føler seg inhabile i. Sekretariatet har utarbeidet et forslag til et habilitetsskjema som ble presentert på møtet.

Møteleder refererte kort til de utdelte bakgrunnsdokumentene som blant annet belyser terminologien som benyttes i risikoanalysen og forskjellene mellom risikovurdering og risikohåndtering.

Viktigheten av å ha tilknytning til EFSA ble tatt opp. Det var enighet blant medlemmene i hovedkomiteen om at man i størst mulig grad skal unngå dobbeltarbeid ved for eksempel å vurdere stoffer som allerede er vurdert i EFSA eller andre internasjonale ekspertgrupper. Sekretariatet vil holde komiteen orientert om planer og tiltak i EFSA.

4/04 Status for sekretariatet og komiteen

Sekretariatet redegjorde for prosessen rundt utnevnelsen av komiteen. Faggruppen må vurdere om det er behov for eventuelle suppleringer av kompetanse, da det i enkelte faggrupper var vanskelig å få dekket inn hele fagfeltet ut i fra de som hadde meldt sin interesse til å sitte i VKM. Det tas sikte på å gjennomføre en ny utlysning etter vitenskapelige eksperter i løpet av høsten. Tidsfrist for innspill fra faggruppen til sekretariatet settes til 30. august 2004.

Sekretariatet informerte om at medlemmene i VKM vil få tilbud om et kurs i risikoanalyse, slik at alle medlemmene vil ha en felles begrepsforståelse. Det vil også bli gitt tilbud om et kurs i mediehandtering og risikokommunikasjon. Kurs vil tidligst kunne bli avholdt til høsten.

Det vil bli opprettet en egen webside for VKM hvor blant annet dagsordener, møtereferater og risikovurderinger skal legges ut. Faggruppemedlemmene ble orientert om at det også tas sikte på å legge ut et bilde av alle medlemmene i VKM med en liten presentasjon av hver enkelt i form av en kort CV. Inntil videre blir all informasjon fra VKM lagt ut på FHI sine hjemmesider under lenken "Mattrygghet".

Sekretariatet redegjorde for bemanningssituasjonen. Tre fagrådgivere er på plass, en starter 1. august og to starter 1. september. Administrasjonskonsulenten startet 24. mai og informasjonsmedarbeideren startet 1. juni. Tre stillinger er fortsatt i rekrutteringsfasen, men forhåpentligvis er sekretariatet fulltallig i løpet av oktober 2004.

5/04 Samarbeid:

Mellom sekretariatet og komiteen og innad i komiteen

Sekretariatet la fram et diskusjonsnotat med foreløpige forslag til prinsipper og rutiner for samarbeid mellom vitenskapskomiteen og sekretariatet. Temaer som møtehyppighet, saksgang, tidsfrister, offentlighet, mediekommunikasjon og valg av nestleder skal diskuteres i alle faggruppene for å komme fram til hensiktsmessige og egnede samarbeidsformer.

Jan Alexander ble utpekt som nestleder i Faggruppen for FTM.

Med Mattilsynet

I 2004 vil det bli prioritert å utvikle gode rutiner og samarbeid med Mattilsynet. Det siste samarbeidsmøtet mellom VKM og Mattilsynet ble avholdt 21. juni. Her ble samarbeidsrutiner diskutert, inkludert hvilke typer saker som skal sendes fra Mattilsynet til VKM og prosedyrer for oversendelse av saker. Sekretariatet har ansvar for fremdrift i prosjektet. Faggruppen ble bedt om å komme med suppleringer og kommentarer til sekretariatets hittil foreslåtte liste over hvilke typer saker som kan oversendes VKM fra Mattilsynet. Frist for tilbakemelding til sekretariatet settes til 30. august.

Med FoU-miljøene

På bakgrunn av enkelte tildelingsbrev til de ulike FoU-miljøene er det uklart hvilken rolle FoU-miljøene skal ha når det gjelder å utføre risikovurderinger for Mattilsynet. Ansvarsfordelingen mellom VKM og FoU-miljøene må avklares med de ansvarlige departementer.

I saker der VKM ikke har de nødvendige ressurser (kompetanse/tid), må det være mulig for VKM å bestille oppdrag fra FoU-miljøene mot betaling. Hvordan dette skal gjøres i praksis skal avklares.

6/04/A Saker til behandling i faggruppen

Janneche S., Jan A. og Marie W. ga en kort orientering om hvordan forurensninger, naturlige toksiner og medisinerester har blitt behandlet tidligere. Alle fagområdene hadde saker som ble behandlet i SNTs vitenskapskomité (denne komiteen opphørte da VKM ble etablert).

Risikovurdering av PBDE.

Mattilsynet har bedt VKM om en risikovurdering av nye analyseresultater av PBDE i oppdrettsfisk. Vurdering fra faggrupeleder ble oversendt Mattilsynet i slutten av april (denne vurderingen er lagt ut på www.fhi.no). Mattilsynet har også bedt VKM om en mer fullstendig risikovurdering av PBDE.

Helle K. gjennomgikk tidligere risikovurderinger av PBDE som ble utarbeidet av SNTs tidligere underarbeidsgruppe for miljøgifter og en ny risikovurdering av PBDE som britiske myndigheter har ferdigstilt i 2004. Gruppen var enig om at det er behov for en grundig gjennomgang av PBDE, blant annet for å kunne vurdere om det er mulig å fastsette et tolerabelt inntaksnivå for PBDE.

Forslag til løsning: Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skal gå gjennom dokumentasjonen som finnes om PBDE på nytt. Arbeidsgruppen skal fremlegge et utarbeidet dokument på det neste faggruppemøtet. Sekretariatet har ansvar for fremdriften i arbeidsgruppen.

PBDE i drikkevann rundt Mjøsa – pågående sak.

Det har vært stor fokus på PBDE-forurensning i Mjøsa. I den forbindelse har Mattilsynet fått henvendelse om betydningen av PBDE i drikkevann. Kun noen få prøver av drikkevann er analysert, men Mattilsynet ønsker likevel en vurdering av saken.

Forslag til løsning: Sekretariatet sammenstiller informasjonen som finnes om saken, samt utarbeider et forslag til vedtak. Saken sendes først til faggrupeleder for kommentarer før resten av medlemmene får den til godkjenning/kommentering på e-post.

Forslag til grenseverdier for dioksinliknende PCB

EU-kommisjonen har startet arbeidet med å fastsette grenseverdier for dioksinliknende PCB, samt å revurdere de eksisterende dioksingrenseverdiene. Mattilsynet har behov for å få risikovurdert de ulike forslagene.

Forslag til løsning: Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skal se nærmere på helserisiko ved fastsettelse av grenseverdier i mat med ulike nivåer for dioksinliknende PCB. Sekretariatet skal utarbeide et dokument om saken i begynnelsen av august. Saken blir enten behandlet på neste faggruppemøte eller den vil bli sendt ut til alle medlemmene for godkjenning på e-post. Gruppen bør ha en risikovurdering ferdig før Mattilsynet skal diskutere de ulike grenseverdier i EU-kommisjonen, mest sannsynlig i begynnelsen av september. Sekretariatet har ansvar for fremdriften i arbeidsgruppen.

Vurdering av kostholdsråd i Sør-Varanger. Ny rapport.

Mattilsynet har bedt VKM om en risikovurdering av nye analyseresultater av dioksiner i fisk fanget i ferskvann rundt Sør-Varanger.

Forlag til løsning: Medlemmene ble enig om at sekretariatet utarbeider et forslag til vedtak i saken som fremlegges for behandling i faggruppen på neste møte.

6/04/B   Nye satsningsområder

Egen e-post vil bli sendt ut av sekretariatet til medlemmene som bes komme med innspill.
Frist: 30. august.

6/04/C   Økonomi – forslag til utredningsprosjekter

Egen e-post vil bli sendt ut av sekretariatet til medlemmene som bes komme med innspill.
Frist: 30. august.

7/04   Beredskap

Faggruppemedlemmene har levert inn ferielister og sekretariatet vil holde oversikt over hvem som kan kontaktes ved behov i sommerferien. Oversikt over sekretariatets bemanning sendes ut på e-post til medlemmene av faggruppen.

8/04   Rutiner

Faggrupeleder og sekretariatet orienterte kort om godtgjørelser i forbindelse med arbeidet i VKM.

9/04 Eventuelt

Sekretariatet informerte om at faggruppeleder er påmeldt ekspertmøte i EFSA for å diskutere ulike risikovurderingsmodeller for å vurdere tolerabelt inntak av dioksin/PCB. Møte ble avholdt i Brussel 28.-29. juni 2004.

10/04 Nye møtedatoer for FTM

De neste møtene i Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden vil være:

- Fredag 24. september, kl 09.30 – 15.00
- Onsdag 1. desember, kl 09.30 – 15.00